

Een belangrijke ontdekking: het blindenschrift

Onder de titel "Met handen zien" geeft Duitsland een zegel uit, die ook door blinden te "zien" is door de zegel met de vingertoppen te betasten. Op de zegel is namelijk ook het

brailleschrift aangebracht. Het brailleschrift stelt blinden en slechtzienden in staat om te lezen. Andere landen, waaronder Zwitserland en Nederland, gingen Duitsland in deze uitgifte reeds voor.

Het was een 16-jarige blinde Franse jongen, die in 1825 met zijn idee kwam van een eenvoudig puntschrift voor blinden. Het was Louis Braille. In 1850 werd het naar hem genoemde brailleschrift voor het eerst ingevoerd op de Franse school voor blinden en is tegenwoordig over de hele wereld in gebruik. Het schrift bestaat uit verhoogde punten, die ontstaan door aan de achterkant van het papier te drukken. Deze punten kunnen met de vingertoppen worden afgetast en zo kan de blinde lezen.

De basis van het brailleschrift bestaat uit zes punten: twee boven, twee in het midden en twee onder. Deze zes punten noemt men de grondvorm. Zij vormen het raster voor de combinaties, waarmee de letters worden gemaakt. Net als in de boekdruk, die door blinden "zwartschrift" wordt genoemd, zijn het enkelvoudige letters en cijfers. Door de combinaties

verschijnen er verschillende tekens. Brailleschrift wordt van links naar rechts geschreven. Dat geldt ook voor de talen, waarbij van rechts naar links of van onder naar boven wordt gelezen.

Om het aftaststen te vergemakkelijken moeten de nokjes niet al te klein zijn. Daarom zijn ze normaal zes tot zeven millimeter hoog en

ongeveer 4 tot 5 millimeter breed. Daardoor heeft het brailleschrift meer ruimte nodig dan het zwartschrift. Meestal wordt ook wat dikker papier gebruikt. Een vergelijking: voor de sprookjes van Grimm gebruikt men voor het zwartschrift één band, voor het brailleschrift zeven.

blinden veel duurder worden. Omdat de oplage toch al zo laag is en derhalve de productiekosten hoog, is dit een leuke bijkomstigheid.

Drukkerijen ontstaan al snel na de uitvinding van het brailleschrift. Zij leveren arbeidsplaatsen op voor de blinden, die daardoor niet langer van een aalmoes afhankelijk zijn.

Ook op andere manieren probeert men blinden en slechtzienden te helpen, bijvoorbeeld in de portemonnaie. Op munten en bankbiljetten wordt het brailleschrift aangebracht of ze worden voorzien van andere door blinden tastbare kenmerken. Bij het ontwerpen van de euromunten is daar terdege rekening mee gehouden.

De munten zijn door verschillende grootte en rand makkelijk van elkaar te onderscheiden. Zo zijn de randen van de drie eurocent-munten glad. De twee-eurocent-munt is echter rondom ingekerfd en de vijf-eurocent-munt is glad, maar duidelijk groter dan de andere twee eurocent-munten. De tien- en de vijftig-eurocent-munt hebben een golfstructuur op de rand en zijn van elkaar te onderscheiden door hun grootte. De twintig-eurocent-munt heeft zeven goed voelbare inkervingen. Wat moeilijker wordt het onderscheid bij de hoge muntwaarden. Bij de een-euro-munt is de inkerving op de rand onderbroken

door gladde delen, bij de twee-euro-munt is de gehele rand gekerfd. Gelukkig zijn deze kenmerken voor alle euro-munten hetzelfde ongeacht het land van uitgifte.

Ton van der Wurff